

TAHA ADNAN

Een Arabische date

Mijn schatje,
waarom bleef je achterdochtige telefoon hardnekkig stil?
Ik was op ons afspraakje verschenen, stipt, met tijd nog voor twee sigaretten
Het operacafé zat stampvol als gewoonlijk
De klanten zagen er zo chic uit
Dat ik tegen ze afstak
Als een olievlek
Op een wit jasje
Een Vlaamse, verkleed als barones die net uit een klassieke film leek gestapt,
Hield mij wantrouwig in de gaten en had haar handtas stevig vast
Ik deed alsof ik het niet zag
En goot de biertjes een voor een naar binnen
Alsof ik net uit een dorstige woestijn was ontsnapt.

Mijn liefje,
Het bier kost hier maar liefst drie euro.
Waarom ben je zo hard?
Vond je dan echt niets goedkopers dan dit caféterras?
Een ongure zigeunerin vroeg me een roos te kopen
Maar jij, waar ben jij, mijn bloem?
Waar ben jij, verdomme?
Zelfs de zon scheen stilletjes, meevoelend
En liet mijn glas nu en dan oplichten
Maar jij, licht van mijn ogen,
waarom verlicht jij niet mijn gezicht?

Mijn mooie meisje,
Na ettelijke biertjes en zeven sigaretten later
Was de zon verdwenen
...
Ik kon alleen hetzelfde doen.

IK HAAT DE LIEFDE

Ik hou niet van treurdichten.
Het zijn slechts vleierijen achteraf
en complimenten
die wij na verloop van tijd herkauwen.
Ik haat lofdichten
omdat het pure leugens zijn.

Ik hou niet van oude poëzie
omdat je er boekdelen exegese voor nodig hebt
en bookmakers in exegese.
Ik haat de hedendaagse kritiek
omdat zij weinig valabele valuta hanteert.

Ik hou niet van kladversies.
Ze herinneren mij aan nog onvoltooide gedichten.
Ik haat gepubliceerde gedichten.
Het kwelt mij dat ze nooit af zullen zijn.

Ik hou niet van beroemdheid.
Schijnwerpers doden
en ik ben niet idioot als een vlinder.
Ik haat het leven in de schaduw.
Het is als een in zichzelf gekeerde vrucht
die nooit rijp zal worden.

Ik hou er niet van een neus te hebben
- een neus die vooruit steekt als een tussenzin -.
Ik haat het om twee benen te hebben
die gelijk zijn als de benen van een ladder
die nergens voor deugt
omdat hij geen treden heeft

Ik hou niet van auto's.
Het zijn stompzinnige vehikels
die vier wielen nodig hebben
om in evenwicht te blijven.
Ik haat fietsen
omdat die zich voortbewegen
als lafhartige metalen vogels,
niet in staat om te vliegen.

Ik hou er niet van dat ze mij Taher al-Marakshi noemen.
Evenzeer haat ik het dat men met de vinger naar mij wijst.
Ik haat de blonde glimlachjes aan het gemeenteloket
die mijn naam martelen
elke keer als ze mij
"Monsieur Ta'a Adnaan" noemen.

Ik hou niet van haat
omdat zij meestal gratis is,
zonder gegronde redenen.
Ik haat de liefde
omdat zij zo buitengewoon kostbaar is.

Ik hou niet van zondagen
omdat het luie dagen zijn
die mij herinneren aan wat ik morgen moet doen.
En ik haat maandagen
(zie zondagen)

Ik hou niet van het leven alleen
want eenzaamheid is koud
als een decembernacht
met een elektriciteitspanne.
Ik haat het leven met anderen:
het is de hel.

Ik hou er niet van
bloed te hebben
dat zo snel stroomt
dat je het niet kan inhalen.
Ik haat het om bloedeloos te zijn.

Ik hou niet van uurwerken aan de muur
ze herinneren mij aan het leven dat al voorbij is.
Ik haat polshorloges
omdat ze wedijveren met mijn hartslag.

Ik hou niet van de vrede
omdat het leven dan eentonig
en smakeloos wordt.
Ik haat de oorlog
omdat hij het tegengestelde is van de vrede.

Ik hou niet van het leven
omdat het honds is.
Ik haat de dood:
zijn laatste geblaf.

DE MAROXELLOISE

Een Arabische
met een niet-Arabische tongval.
Een zwervende zon.
Zij spint uit sneeuwvlokken
draden van kattenkwaad
en onbezonnenheid.

De kleine Maroxelloise
brabbelt Marokkaans
en rent als een welp
over het grasperk van het rustuur.
Ze ontwijkt haar hersenspinsels
in een klas met gemengde aangezichten.
Haar schoolkameraadjes
zijn jonge Marokkanen,
Italianen van de vierde generatie,
Polen met vertrouwde gelaatstrekken
en vreemde namen,
Turken, Pakistanen,
zigeuners, Zwart-Afrikanen
en enkele Belgen
met glanzend haar
en sombere gelaatstrekken.

De onschuldige Maroxelloise
met twee dansende vlechten
en een gelukzalige boekentas.
Op en neer springen in haar ogen
de kuikens van plezier,
de schriften,
de kleurpotloden,
de sandwich met kaas
en met halaal-worst.

De kleine Maroxelloise
gaat niet naar de film.
Elke woensdagnamiddag
en zondagochtend
leert zij Arabisch.
Ze gaat naar de moskee
en leert korte soera's uit het hoofd
in een taal
die ze maar moeizaam begrijpt,
terwijl haar schoolkameraadjes

Laurence,
Sabine en Chantale
zich voor het familiescherm
te goed doen
aan pannenkoeken
en kindertekeningen.

De opengebloede Maroxelloise,
wild als een cactusbloem,
zacht als crèmevulling
in een reep chocolade,
verbergt sigaretten
tussen haar borsten,
lacht driftig
en schreeuwt in de metro
met een stem
als een waaiende wind
in een wijnstok van klokken
en zij zweert
heel de tijd
bij God
alsof God getuige is
van de uurtjes fantasie
die zij billijk verdeelt
tussen haar klasgenootjes
en de passagiers.

De onbevangen Maroxelloise
valt
licht als een vlinder
en naïef als een vogel
in de netten van een miserabele adolescent
die haar geest opvouwt
in een windsel van liefde
om hem dan als een wolk uit te spuwen
in de lucht.
Hij kneedt haar frisheid
met zijn handen,
zuigt haar zoete vrouwelijkheid op
met zijn lippen
en likt aan het ijsje van haar huivering
met een tong van vuur.

De verbitterde Maroxelloise
ontwaakt
uit de dronkenschap van haar liefde.
De kelken der passie

braken
op het ritme van haar hartslagen.
Door hartstocht
wordt haar hart getroffen
met doeltreffende pijlen
en haar droefenis lijdt
aan stormen
vol jammerkreten die
het bloed doen stollen
in de aderen van haar clan.

De opgejaagde Maroxelloise
wordt belegerd
als een eiland van verleiding
in de archipel van vermoedens.
Alleen is zij
temidden van een armada
van broers:
Mustafa en Mohammed,
Mourad en Hussain.
Allemaal hebben zij een legioen
van vrijwillige informanten
die met dorstige
blikken
onderduiken
in de kuip van haar vochtigheid.
Met droge tongen
likken zij aan het overschot van haar vrouwelijkheid
in hun bed.
Dan wenden ze geloofsijver voor.
Hun eer is niet langer bezoedeld.

De dolende Maroxelloise
dwaalt rond als een strohalm
in het waaien van de wind.
Verdacht,
voortdurend achterdochtig,
verbergt zij de bloem van haar brandende gevoelens
tussen het hart en het hart
en hangt de uiteinden van haar dromen op
aan de kapstok van de geheimhouding.

De slaapdronken Maroxelloise
kijk elke zondagavond
naar Ally Mc Beal
en gebruikt de afstandsbediening
om erotische scènes

weg te zappen.

De meerderjarige Maroxelloise
verneemt
dat ze de Belgische nationaliteit krijgt
als goed nieuws zonder smaak.
Zonder scrupules vragen ze haar
naar haar oorsprong,
haar afkomst,
naar henna
en voortschrijdende kamelen.
Ze vragen haar
naar een Marokko dat zij nauwelijks kent
en naar verafgelegen dorpen.

Een Arabische
met een niet-Arabische tongval
bedekt haar hoofd met een hoofddoek
en haar aangezicht met make-up
en sprekende kleuren.
Zij trekt het oude kleed van de schaamte uit
om nauwsluitende jeans aan te trekken
waarvan de zoetheid zich haast verspreidt
en waarvan de honing overvloeit.

Ze kneedt geen brood,
maakt geen couscous klaar.
Ze verorbert frieten
met allerlei sausen
en raakt verslaafd aan popcorn
in de filmzaal.
Ze luistert naar raï en hiphop,
en danst op het ritme van de sha'bi.
Als zij de disco frequenteert
doet zij haar hoofddoek af
en doet zich te goed aan Coca Cola Light
tot haar innerlijk doorweekt is.

Als zij naar 'haar' land reist
brengt zij de zomervakantie door
in de bergen
en wordt heen en weer geslingerd tussen de banketten
Rondom haar stroomt een hele hoop mensen samen:
strijdvaardige nomaden
projecten van emigranten
en seizoensminnaars

smoorverliefd op de andere oever
van de Middellandse Zee,
die andere oever:
een schat in de verte.

De rondborstige Maroxelloise
is opwindend als een visum
en verleidelijk
als verblijfspapieren.

De koppige Maroxelloise
weigert een traditioneel huwelijk
met een verwant
zo ver verwijderd als de geur van vet
op een verroest slagersmes.
Zij gooit de hoofddoek van het fatsoen af
om haar hart te richten
naar valse minnaars
en handelaars in gevoelens.

De gerijpte Maroxelloise
zoekt naar een oprechte liefde
met verheven gevoelens.
Als zij uitgeput is
door de schrale adviezen
en de strenge barmhartigheid
valt zij
als een overrijpe vrucht
in de armen
van de eerste voorbijganger aan haar bed.

De onaantastbare Maroxelloise
perst
de moedermelk
uit haar borsten
en in haar verlaten nest
dooft het vuur van haar verlangen
met tranen van het wachten.

De verwelkte Maroxelloise
woont in de wijk van de herfst.
Afgestoten zonder liefdadigheid
sleept zij de brokstukken van haar bitterheid
en haar gestolen dromen met zich mee.
Haastig

rangschikt ze haar zuchten
en begraaft haar huivering
in het bed van de verlatenheid.
En alleen
slaapt ze in.

Een Arabische
met een niet-Arabische tongval.
Een koude zon.
Ze spint uit sneeuwvlokken
een gewaad voor de afzondering
en een gordijn voor de droefenis.

Een plant is zij
die de droom van haar groenheid
wentelde
in het slijk van het zuiden.
In het noorden verloor zij
de bloem van haar hartstocht
tussen de steegjes.
In haar tweekamerflat
op de oever van het kanaal
omhulde de eenzaamheid haar
en in haar ziel
raakten de littekens onder de zweren.

Vertaling : Frank Olbrechts